

แหล่งแร่ทั้งสะเทินในประเทศไทย

แหล่งแร่ทั้งสะเทินในประเทศไทย พบตลอดแนวเทือกหินแกรนิตทางทิศตะวันตกของประเทศ

ตั้งแต่เหนือจากใต้ ทั้งจะแบ่งกล่าวถึงแหล่งแร่ในบริเวณต่าง ๆ ออกเป็น ๓ ภาคด้วยกันคือ

- ๑. ภาคเหนือ บริเวณห่มเหมืองแมลามา - ทาสองยาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน - ทาก บริเวณเหนือ
- ภาคนิคมศาลกอยหมอก และบริเวณอื่น ๆ
- ๒. ภาคกลาง บริเวณห่มเหมืองปิลอก จังหวัดกาญจนบุรี ลงไปถึงจังหวัดราชบุรีและเพชรบุรี
- ๓. ภาคใต้ บริเวณเทือกเขาหลวง จังหวัดสุราษฎร์ธานี - นครศรีธรรมราช รวมถึงบริเวณอื่น ๆ

ตั้งแต่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาถึงจังหวัดยะลา

แหล่งแร่ทั้งสะเทินในจังหวัดภาคเหนือ

- ๑. บริเวณห่มเหมืองแมลามา - ทาสองยาง

จะพบว่าอยู่ในบริเวณเทือกเขาสูงเหนือแม่น้ำยวมทั้งสองฝั่ง โดยที่หินเคิมในบริเวณนี้เป็นหินแปร

พวกหินฟิลไลต์ หินชนวน หินชวอทซ์ไชท์ และหินอ่อน บริเวณใกล้สัมผัสกับหินแกรนิตพวกมีลโคไวท์แกรนิต เนื้อค่อนข้างหยาบ นอกจากนี้จะพบพวกหินเมตาคลาสสิกพวกหินทรายดินดานและหินทรายทั่วไปในบริเวณนี้ แร่ทั้งสะเทินที่พบส่วนใหญ่จะเป็นซูลเฟรมไมท์ในสายชวอทซ์ซึ่งจะพบทั้งในตัวหินแกรนิตเองและในหิน เคิมดู กลับบริเวณสัมผัสกับหินแกรนิต พบซิลิเกตเป็นผลึกแทนที่ซูลเฟรมไมท์

การกำเนิดของแหล่งแร่บริเวณนี้ส่วนมากเป็นแบบ hydrothermal deposit โดยแร่จะมีความสมบูรณ์มากเฉพาะในสายชวอทซ์ซึ่งส่วนมากเป็นสายเล็ก ๆ เท่านั้น ในสายใหญ่พบว่าไม่ค่อยมีแร่ และไม่พบแร่ในหินอะไพไรท์หรือเป็กมาไทท์ที่ค้นแทรกหินมีลโคไวท์แกรนิตขึ้นมา

บริเวณทาสองยาง จังหวัดตาก ซึ่งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของห่มเหมืองแมลามา พบว่าแร่จะสมบูรณ์ ตามบริเวณแนวสัมผัสของหินมีลโคไวท์แกรนิตกับหินแปรสัมผัสพวกหินชนวน หินดินดานชนวน ซึ่งมีหินปูนอยู่ตอนบน และมีหิน greisenized granite แทรกผ่านขึ้นมาในหินดินดานชนวนและหินปูน โดยที่ตัว greisenized granite ไม่ไหวแต่จะไหวในสายชวอทซ์ของห่มเหมืองสูงซึ่งแทรกขึ้นมาใน greisenized granite อีกทีหนึ่ง